

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 04-6885/5
Podgorica, 26. januar 2022. godine

USTAVNI SUD CRNE GORE
Gospodin Budimir Šćepanović, predsjednik

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj dana 19. januara 2022. godine, razmotrila **Inicijativu za ocjenu ustavnosti i zakonitosti čl. 15, 29, 31 i 34 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću „Monte Put“ iz Podgorice („Službeni list CG“, broj 95/21)**, koju je Ustavnom sudu Crne Gore podnio podnio Nikola Divanović iz Budve, a Ustavni sud dostavio Vladi radi davanja mišljenja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

MIŠLJENJE

U Inicijativi za ocjenu ustavnosti i zakonitosti čl. 15, 29, 31 i 34 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću „Monte Put“ iz Podgorice (u daljem tekstu „Društvo“), podnosilac Nikola Divanović iz Budve u najkraćem tvrdi: Da Statut Društva nije donijet, objavljen i stupio na snagu na zakonit način, osporavajući time članove 29 i 34 Statuta Društva. Nadalje, podnosilac inicijative ističe da je odnos između Društva i podnosioca inicijative regulisan isključivo njegovom važećim ugovorom o radu, te sa te strane osporava član 31 Statuta koji nalaže usaglašavanje odredaba tog ugovora sa Statutom, da bi konačno bio osporen i član 15 Statuta Društva, u dijelu načina određenja visine naknade koja pripada podnosiocu inicijative kao predsjedniku Odbora direktora Društva. Na kraju iznova se osporava član 29 Statuta, njegov stav 3 u dijelu kojim se određuje ko u ime Društva i uz čiju saglasnost, potpisuje pojedinačni kolektivni ugovor.

Na osnovu navedenog, podnosilac inicijative predlaže da Ustavni sud Crne Gore prihvati inicijativu i donese rješenje kojim se pokreće postupak ocjene ustavnosti i zakonitosti odredba čl. 15, 29, 31 i 34 Statuta Društva

sa ograničenom odgovornošću „Monte Put“ iz Podgorice („Službeni list CG“ br. 95/21), te da donese odluku da osporene odredbe nijesu u saglasnosti sa Ustavom i zakonom, uz obustavljanje primjene predmetnog Statuta. Na navode sadržane u Inicijativi za ovjenu ustavnosti i zakonitosti, Vlada Crne Gore se izjašnjava kako slijedi:

Tačkom 1 Inicijative podnosilac osporava ustavnost članova 29 i 34 Statuta „Monte puta“. Sa tim u vezi ističemo da su navodi podnosioca Inicijative bez osnova, jer objavljivanje na oglasnoj tabli Društva koje je propisano članom 34 Statuta nema konstitutivni već informativni karakter. Dakle potpuno je jasno da akt stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“ a ne danom objavljivanja na oglasnoj tabli Društva. Sa druge strane, u postupku donošenja navedenog akta, na zakonit način je utvrđeno da postoje razlozi hitnosti zbog kojih je od strane ovog Ministarstva predloženo, a od Vlade Crne Gore usvojeno, rješenje kojim se utvrđuje da će osporeni akt stupiti na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“. Na dalje, tačkom 2 Inicijative osporena je zakonitost člana 31 Statuta. Na navode iznešene u ovoj tački Inicijative Vlada Crne Gore se izjašnjava kako slijedi: Naime članom 297 Zakona o privrednim društvima propisano je da su obavezni organi kod društva sa ograničenom odgovornošću 1. Skupština i 2. Izvršni direktor, dok je fakultativno ostavljena mogućnost da privredno društvo organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću, može imati i druge organe upravljanja u skladu sa tim zakonom. Polazeći od člana 265 ZPD-a koji promovise načelo slobode ugovaranja, kao i navedenog člana 297 tog Zakona, Vlada kao osnivač i jedini vlasnik kapitala Društva je kao nadležna za donošenje statuta shodno članu 298 tog Zakona i Odluci o osnivanju Društva, usvojila statutarno rješenje osporenog Statuta koje predviđa da „Monte put“ d. o. o. pored obaveznih organa ima i odbor direktora. Članom 298 stav 3 ZPD-a predviđeno je da skupština društva, čija ovlašćenja u konkretnom slučaju vrši Vlada Crne Gore, „Imenuje i razrešava izvršnog direktora, članove odbora direktora odnosno nadzornog odbora i utvrđuje naknadu za njihov rad.“ Iz navedene odredbe ZPD-a potpuno jasno i nedvosmisleno proizilazi da je Vlada Crne Gore, koja predstavlja organ privrednog Društva koji je nadležan za donošenje statuta, ovlašćena da pored ostalog određuje visinu naknade za rad članovima odbora direktora, što je ona učinjela članom 15 Statuta Društva. Dakle, visina naknade za rad predsjednika odbora direktora se u skladu sa navedenim propisana jednostavno određuje od strane skupštine Društva (Vlade Crne Gore) i nije, niti može biti predmet ugovora o radu. Kako je statutarna odredba kojom se utvrđuje visina naknade predsjedniku i članovima odbora direktora potpuno zakonito promijenjena donošenjem

osporenog Statuta Društva, to se ukazala i potreba da se u prelaznim odredbama propiše obaveza usklađivanja obredaba ugovora o radu predsjednika odbora direktora sa novim statutarnim rješenjem. Apsolutno je zakonita formulacija kojom se predviđena neposredna primjena statuta ukoliko se odredbe tog ugovora koje su u suprotnosti sa tim statutom ne usaglasa sa istim. Strogo juristički, ova formulacija je čak i nepotrebna, a neposredna primjena statuta bi se kod neusaglašenosti akata koja se pozivaju na statut (ugovora o radu) imala zapravo i podrazumijevati. Neusaglašene sa statutom odredbe ugovora o radu ne mogu egzistirati samostalno i mimo statutarnih odredaba kojima se određuju bitni elementi tog ugovora, jer iste više nemaju zakonskog osnova, koji je u međuvremenu otpao, odnosno koji je donošenjem novog statuta izmijenjen. Ne stoje navodi podnosioca inicijative da on svoja prava iz radnog odnosa reguliše „isključivo ugovorom o radu“, već upravo suprotno, ti odnosi su u dijelu imenovanja, razrješenja i visine naknade regulisani Zakonom o privrednim društvima i Statutom Društva, kako smo to vidjeli iz citiranih odredaba ovih propisa. U prednje navednom smislu Zakon o privrednim društvima ima karatker lex specijalisa u odnosu na Zakon o radu koji je lex generalis.

Tačkom 3. Inicijative osporena je zakonitost člana 15 stav 6 Statuta „Monte puta“ d. o. o. konstatacijom da ista nije u skladu sa članom 64 Ustava Crne Gore i članom 94 stav 1 Zakona o radu. I ovdje treba istaći nanovo da je u konkretnom slučaju Zakon o privrednim društvima lex specijalis u odnosu na Zakon o radu koji je lex generalis. Ovdje valja napomenuti da Vlada Crne Gore kao zakonski donosilac Statuta Društva ima potpuno autonomno i diskreciono pravo da donese odluku o tome da li će društvo sa ograničenom odgovornošću kojeg je osnivač i vlasnik, imati odbor direktora ili ne, način i uslove za izbor, imenovanje i razrješenje članova tog odbora, kao i visinu naknade koja im ima pripasti, a sve na osnovu člana 298 Zakona o privrednim društvima. U svemu ostalom na ugovor o radu se imaju primijeniti odredbe „radnog prava“ sadržane u Zakonu o radu, Opštem kolektivnom ugovoru itd. Dakle koja je to „odgovarajuća zarada“ člana, pa i predsjednika odbora direktora, je isključivo pitanje za donosioca statuta u vezi sa članom 298 ZPD-a. Uloga podnosioca inicijative u postupku donošenja statuta a posebno kod imenovanja članova odbora direktora se ogleda samo u tome da svojom izjavom prihvata to imenovanje pod uslovima koje propisuje Osnivač – vlasnik privrednog društva. Napomene sadržane u Inicijativi koje se tiču koeficijenata za visoku školsku spremu treba posebno posmatrati kroz prizmu činjenice da se radi o članu organa upravljanja u Društvu, a ne o „zaposlenom“ u užem smislu tog pojma. Dakle Odbor direktora Društva, kao organ upravljanja nije obuhvaćen opštim kolektivnm ugovorom niti

pojedninačnim Kolektivnim ugovorom kod „Monte puta“ upravo iz razloga što se prava članova tog Odbora utvrđuju posebnim zakonskim propisima.

Tačkom 4. Inicijative osporeno je statutarno rješenje iz člana 15 stav 3 Statuta kojim se predviđa da kolektivni ugovor kod Društva potpisuju sindikat i izvršni direktor uz prethodnu saglasnost osnivača. Ovdje treba ponovo napomenuti da je odbor direktora fakultativni ogran kod društva sa ograničenom odgovornošću, čije nadležnosti, ukoliko se opredijeli da ga ima, skupština društva (u ovom slučaju, osnivač – Vlada Crne Gore) utvrđuje svojim aktima. Što je i urađeno kroz Odluku o osnivanju i Statut Društva.

Sa iznijetih razloga, smatramo da nema osnova za prihvatanje date inicijative, i da čl. 15, 29, 31 i 34 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću „Monte Put“ iz Podgorice nisu nesaglasni sa Ustavom, Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o radu.

PREDSJEDNIK
Prof. dr Zdravko Krivokapić

